اخبار کوتاه

معاون سازمان برنامه و بودجه،

ادامه سیاست ارز ۴۲۰۰ تومانی ۲۸ درصد به تورم اضافه می کند

معاون سازمان برنامه و بودجه تاکید کرد که با ادامه سیاست ارز ۴۲۰۰ تومانی با توجه به محدودیت منابع ارزی و اجبار دولت و بانک مرکزی به چاپ پول، ۲۸ درصد بر رقم فعلی تورم اضافه خواهد شد.

به گزارش پیام آشنا، این روزها زمزمه اصلاح نرخ ارز ۴۲۰۰ تومانی کالاهای اساسی، نهاده‌های دامی، دارو و تجهیزات پزشکی به گوش می‌رسد. بنا به استدلال مسئولان دولتی در بودجه سال جاری ۸ میلیارد دلار از محل ارزهای نفتی، ارز ترجیحی برای این مسئله اختصاص یافت و در همان نیمه نخست سال از سوی دولت روحانی هزینه شد.

در حال حاضر مسئولان سازمان برنامه و بودجه معتقدند که ارز ترجیحی وجود ندارد که به کالاهای اساسی اختصاص یابد و باید راهکاری برای آن اندیشید. البته دولت در لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ تک نرخی شدن ارز را پیشنهاد داده که در حال بررسی توسط نمایندگان مجلس است.

سید حمید پورمحمدی معاون امور اقتصادی و هماهنگی سازمان برنامه و بودجه کشور در این باره گفت: وقتی کالایی ۵۰۰ درصد تفاوت دارد افرادی که در دهک درآمدی ۱۰ هستند کالای ارزان به وفور در دسترس دارند هر چه بخواهند مصرف می‌کنند. اما فردی که در یک روستا کل دارایی‌اش ۱۰ تا نیز است نمی‌تواند با نزبین ارزان، مایه الفتاوت یارانه‌های مرغ و دارو و درمان ارزان استفاده کند. فقرا از یارانه استفاده نمی‌کنند بلکه ثروتمندان از اینها بهره‌مند می‌شوند. منابع عمومی مایه جای اینکه رفتی باشد، باید برای عموم یکسان در نظر گرفته شود. الان ارز ترجیحی عمدتا نفتش برای اقشار پردرآمد استفاده می‌شود که ناعادلانه است.

وی افزود: اگر سیاست گذار به اندازه کافی ارز ترجیحی در اختیار داشته باشد، ادامه این روش با همه ایراداتی که دارد، امکان‌پذیر است. اما اگر سیاست‌گذار بخواهد این روش را ادامه دهد ولی به اندازه کافی ارز ترجیحی در اختیار نداشته باشد و آنگاه بخواهد با چاپ پول ارز را گران بخرد و بعد به صورت ارزان و ترجیحی برای واردات کالاهای خاصی اختصاص دهد، آنگاه آثار زیان‌باری خواهد داشت و آن افزایش پایه پولی و به تبع آن تورم و گرانی همه کالاهاست. این روش اصلا روش پسندیده‌ای نیست و کسی از آن دفاع نمی‌کند؛ همین است که ما را در فضای تورمی بالایی می‌کشاند.

نرخ بیکاری پاییز با ۰٫۵ درصد کاهش و ۸.۹ درصد رسید

گزارش مرکز آمار ایران نشان می‌دهد در پاییز امسال ۸٫۹ درصد از جمعیت فعال (شاغل و بیکار) بیکار بوده‌اند.

به گزارش پیام آشنا، نتایج طرح آمارگیری نیروی کار پاییز ۱۴۰۰ از سوی مرکز آمار ایران منتشر شد. بررسی نرخ بیکاری افراد ۱۵ ساله و بیش‌تر نشان می دهد که ۸٫۹ درصد از جمعیت فعال (شاغل و بیکار)، بیکار بوده‌اند.

بررسی تغییرات نرخ بیکاری حاکی از آن است که این شاخص، نسبت به فصل مشابه در سال قبل (پاییز ۱۳۹۹)، ۰٫۵ درصد کاهش یافته است.

در پاییز ۱۴۰۰، به میزان ۴۰٫۹ درصد جمعیت ۱۵ ساله و بیش‌تر از نظر اقتصادی فعال بوده‌اند یعنی در گروه شاغلان یا بیکاران قرار گرفته‌اند.

بررسی تغییرات نرخ مشارکت اقتصادی حاکی از آن است که این نرخ نسبت به فصل مشابه در سال قبل (پاییز ۱۳۹۹)، ۰٫۵ درصد کاهش یافته است.

جمعیت شاغلین ۱۵ ساله و بیشتر در این فصل ۲۳ میلیون و ۵۳۵ هزار نفر بوده که نسبت به فصل مشابه سال قبل ۱۲۲ هزار نفر افزایش داشته است.

بررسی اشتغال در بخش‌های عمده اقتصادی نشان می‌دهد که در پاییز ۱۴۰۰، بخش خدمات با ۴۹٫۱ درصد بیش‌ترین سهم اشتغال را به خود اختصاص داده است.

در مراتب بعدی، بخش‌های صنعت با ۳۴٫۷ درصد و کشاورزی با ۱۵٫۴ درصد قرار دارند.

نرخ بیکاری جوانان ۱۵ تا ۲۴ ساله حاکی از آن است که ۳۳٫۶ درصد از فعالان این گروه سنی در پاییز ۱۴۰۰ بیکار بوده‌اند.

بررسی تغییرات فصلی نرخ بیکاری این افراد نشان می دهد، این نرخ نسبت به فصل مشابه در سال قبل (پاییز ۱۳۹۹)، ۰٫۱ درصد کاهش یافته است.

بررسی نرخ بیکاری گروه سنی ۱۸ تا ۳۵ ساله نیز نشان می‌دهد که در پاییز ۱۴۰۰، ۱۶٫۱ درصد از جمعیت فعال این گروه سنی بیکار بوده‌اند. این در حالی است که تغییرات فصلی نرخ بیکاری این افراد نشان می‌دهد این نرخ نسبت به پاییز ۱۳۹۹، به میزان ۰٫۴ درصد کاهش یافته است.

بررسی سهم اشتغال ناقص جمعیت ۱۵ ساله و بیش‌تر نشان می دهد که در پاییز ۱۴۰۰، ۱۰٫۶ درصد جمعیت شاغل، به دلایل اقتصادی (فصل غیر کاری، رکود کاری، پیدا نکردن کار یا ساعت بیش‌تر و...) کم‌تر از ۴۴ ساعت در هفته کار کرده و آماده برای انجام کار اضافی بوده‌اند.

این در حالی است که ۳۷٫۴ درصد از شاغلین ۱۵ ساله و بیش‌تر، بیش از ۴۹ ساعت در هفته کار کرده‌اند.

شرایط جدید فروش ارز مسافرتی

پس از اعمال تغییرات بانک مرکزی بر روند تخصیص سهمیه ارز مسافرتی در صرافی‌ها گزارش‌های میدانی نشان می‌دهد که صرافی‌ها فروش ارز برای کشورهای با ویزا را در اولویت قرار می‌دهند و در پی محدودیت در عرضه ارز در برخی از صرافی‌ها، متقاضیان نیاز ارزی خود به لیر ترکیه را از دلالان تامین می‌کنند.

به گزارش پیام آشنا، به تازگی بانک مرکزی در روند تخصیص ارز مسافرتی تغییراتی اعمال کرد که براساس آن، سقف مقرر این سهمیه برای کشورهای با ویزا به صورت هوایی معادل ۲۰۰۰ یورو، برای کشورهای بدون ویزا به صورت هوایی ۳۰۰ یورو و مسافرتی به صورت زمینی، ریلی و دریایی نیز ۲۰۰ یورو یا معادل آن به سایر ارزهاست.

بانک مرکزی هدف خود از این اقدام را ساماندهی وضعیت فروش ارز مسافرتی اعلام کرده است.

در این راستا گزارش‌های میدانی از صرافی‌ها حاکی از آن است که تغییرات در روند تخصیص ارز مسافرتی بر شیشه صرافی‌ها برای اطلاع متقاضیان همراه مدارک مورد نیاز به منظور دریافت هر یک از سرفصل‌های فروش ارز با بابت مصارف ارز خدماتی نصب شده است.

نکته حائز اهمیت در مشاهده وضعیت فروش ارز مسافرتی در صرافی‌ها این است که صرافی‌ها بر اطلاع از کشور مقصد مسافر تاکید می‌کنند و بر ارز فرده مبتنی بر کشور مقصد پاسخ می‌دهند که تخصیص ارز برای کشورهای با ویزا در اولویت قرار دارد.

همچنین، در مواردی دیده شد که صرافی‌ها به درخواست متقاضیان برای دریافت لیر ترکیه جواب رد می‌دهند و این افراد برای رفع نیاز ارزی خود به دلالان مراجعه می‌کنند.

از سوی دیگر، اغلب صرافی‌ها خرید و فروش ارز انجام نمی‌دادند و صرافی‌ها خلوت و صفی مقابل آن‌ها تشکیل نشده بود.

علاوه بر این، روند کاهشی قیمت‌ها در بازار ارز، قیمت ارز در صرافی‌ها را پس از ۵ ماه به ۲۶ هزار تومان رساند. البته، مدارک مورد نیاز برای خرید ارز مسافرتی با بخشنامه جدید بانک مرکزی تغییری نکرده و بدین منظور مدارکی چون پاسپورت، ویزا (برای کشورهای شامل دریافت ویزا)، عوارض خروج، اصل بلیت مهر شده توسط آژانس، کارت ملی جدید هوشمند، خط موبایل به نام شخص متقاضی، کارت بانکی به نام شخص خریدار، نشانی کامل کد پستی ۱۰ رقمی متقاضی لازم است.

در صورت اینترنتی بودن، کد رهگیری و اطلاعات شرکت صادرکننده بلیت، روند اخذ ارز مسافرتی هفت روز مانده به تاریخ پرواز تا روز پرواز قابل انجام است.

بودجه آبخیزداری کافی نیست

معاون سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور می گوید باید سالیانه بر روی ۳ میلیون هکتار از اراضی کشور عملیات آبخیزداری انجام شود تا به مبنای کاهش سیل و فرسایش خاک برسیم ولی این عدد در بهترین حالت سالی ۱.۵ میلیون هکتار است که طبیعتا این عدد محسوس نیست.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، پرویز کرشاسبی با بیان اینکه بیشترین میزان بارش‌های اخیر در استان‌های سیستان و بلوچستان، کرمان، فارس، بوشهر و هرمزگان رخ داده است، گفت: اخیرا در این مناطق باران بی سابقه‌ای آمده است و آمارها نشان می‌دهد دوره برگشت این بارش‌ها بالای ۱۰۰ سال است. یعنی چنین بارش‌هایی ممکن است هر ۱۰۰ سال یکبار رخ دهد.

وی ادامه داد: در حال ارزیابی عملکردهایمان در مواجه با سیلاب‌های اخیر، حجم آبگیری، حجم رسوب و مقاومت سازه‌ها هستیم. در استان‌های مرکزی و جنوبی کشور خوشبختانه گزارشی از تخریب سازه‌های مرتبط با آبخیزداری و آبخوانداری نشده و حتی آبگیری‌های خوبی نیز در استان‌ها انجام شده است. از طرفی گزارش‌های موردی نشان می‌دهد که اقدامات انجام شده در راستای آبخیزداری توانسته جلوی خطرات بزرگتر را بگیرد.

معاون آبخیزداری سازمان جنگل‌ها و مراتع تصریح کرد: انجام عملیات آبخیزداری در میناب، بندرعباس، فارس و سیستان و بلوچستان توانسته تا ۷۰ درصد از حجم سیلاب و خطرات آن بکاهد.

وزارت راه و شهرسازی خبر داد:

۲۰ دی؛ آغاز ثبت‌نام مردان مجرد بالای ۲۳ سال در نهضت ملی مسکن

معاون وزیر راه و شهرسازی با اعلام اینکه ثبت‌نام مردان مجرد بالای ۲۳ سال در بیش از ۷۰۰ شهر از ۲۰ دی ماه آغاز می‌شود، از برنامه‌ریزی برای افزایش شهرهای ثبت‌نام طرح نهضت ملی مسکن خبر داد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از وزارت راه و شهرسازی، محمود محمودزاده، جزئیات ثبت‌نام مجردان و همچنین پالایش ثبت‌نام‌های طرح نهضت ملی مسکن را که از ۲۸ مهرماه آغاز شده است تشریح کرد و گفت: طبق تازه‌ترین آمار بیش از ۲ میلیون و ۴۷۹ هزار نفر در سامانه ثبت‌نام کرده‌اند.

معاون مسکن و ساختمان با تاکید بر اینکه مهلت ثبت‌نام برای همه متقاضیان به غیر از مردان مجرد بالای ۲۳ سال بین شب گذشته به پایان رسید، افزود: دوشنبه ۲۰ دی ماه سامانه نهضت ملی مسکن برای مردان مجرد بالای ۲۳ سال باز می‌شود.

محمودزاده ادامه داد: ثبت‌نام مردان مجرد بالای ۲۳ سال شرایطی دارد که اول هفته آتی اعلام خواهد شد و این دسته از متقاضیان باید به آن توجه داشته باشند.

وی توضیح داد: ثبت‌نام مردان مجرد بالای ۲۳ سال سن در شهرهایی که باز شده انجام می‌شود و برنامه‌ریزی شده تا در شهرهایی دیگری که تأمین زمین در حال انجام است به زودی ثبت‌نام انجام بشود که جزئیات آن به محض فراهم شدن شرایط اعلام خواهد شد.

بنابراین گزارش مجردها به شرط تنظیم تعهد نامه محضری برای ارائه عقد نامه در هنگام واگذاری واحد مسکونی می‌توانند در طرح نهضت ملی مسکن بعد از ابلاغ نهایی دستورالعمل، ثبت‌نام کنند، مطابق متن پیشنهادی برای ابلاغ در صورتی که در هنگام واگذاری به تعهد ازدواج عمل نکنند، قرارداد واگذاری واحد فسخ می‌شود.

رئیس اتاق بازرگانی البرز:

بخش تولید در انتظار تقویت دیپلماسی اقتصادی و توسعه صادرات است

رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی البرز، توسعه درحد انتظار صادرات را مستلزم تحقق برنامه وزارت امور خارجه در مسیر تقویت دیپلماسی اقتصادی کشور عنوان کرد.

به گزارش پیام آشنا، پرهام رضایی در نشست شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان که به ریاست استاندار البرز برگزار شد، گفت: در نشست های تخصصی در پی تمرکز بیشتر بر بازارهای هدف در کشورهای همسایه و دستیابی به مسیرهایی هستیم تا توسعه صادرات و حل مشکلات تولیدی فعالان اقتصادی استان را تجربه کنیم.

وی با اشاره به میزبانی البرز از رئیس جمهور در آینده نزدیک افزود: حرف چالش های پیش روی صنعت و تولید استان در جلسه ای با حضور رئیس جمهور، فرصت خوبی برای پیگیری مسائلی است که نیاز به رسیدگی در سطح ملی دارد.

وی با اشاره به برخی قوانین سختگیرانه در حوزه تولید، ضرورت بازنگری در قیمت گاز مصرفی واحد های صنعتی را از مطالبات صنعتگران البرز عنوان کرد.

رئیس اتاق بازرگانی،صنایع، معادن و کشاورزی البرز با ضمن تسلیت ایام شهادت حضرت فاطمه زهرا(س) و سردار شهید سپهبد حاج قاسم سلیمانی، پیگیری مسائل مرتبط به توسعه صادرات البرز به ویژه از مبدا گمرک استان را بسیار با اهمیت عنوان کرد.

رضایی با اشاره به نشست اخیر به منظور توسعه صادرات به حوزه آفریقا در محل اتاق بازرگانی البرز گفت: هدف از این نشست بیان ظرفیت صادراتی استان برای مراودات تجاری با آفریقا و استفاده از تجربیات تجاری فعالان اقتصادی در آن کشور بود.

وی با تاکید بر تمرکز بیشتر بر بازارهای هدف در کشور های همسایه افزود: در جلسات تخصصی، کارشناسی و کارگروهای اتاق بازرگانی بهبود و توسعه صادرات و حل مشکلات تولیدی فعالان اقتصادی استان در دستور کار قرار دارد.

رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی البرز با اشاره به مواضع پیش روی در مسیر توسعه صادرات استان گفت: یکی از پروژه های تاثیر گذار در افزایش رقم تولید ناخالص داخلی، بالا بردن حجم صادرات غیرنفتی است و تحقق این مهم نیازمند بررسی مواردی از جمله مدت زمان ارزش گذاری تکلیفی و دستوری کالاهای صادراتی است.

رضایی با اشاره به اینکه برخی مسایل سد راه توسعه صادرات است، افزود: به عنوان نمونه سیاست های بانک مرکزی خاص بوده و در دوره کنونی نیز همچنان این رویه تغییر نکرده است و موجب شده که نتوانیم با کشورهای همسایه تراز تجاری قابل قبولی را پیش ببریم. در مقابل کشور ترکیه به صورت مویرگی در بازار کشورهای همسایه ایران ورود کرده و با راه اندازی دفاتر تجاری صادرات خود به این کشورها را انجام می دهد.

رئیس اتاق بازرگانی البرز با اشاره به اینکه عدم ایجاد مشوق و انگیزه های صادراتی از جمله تقدیر شایسته از صادرکنندگان نمونه کشور و ضعف در روابط بانکی از موانع سد راه صادرات ایران است، افزود: مراودات بانکی به دلیل تحریم ها قطع شده است، از طرفی حتی صادرات نفت به کشورهای مقصد از جمله هند کاهش یافت، باید بانک های ایرانی در مقاصد هدف صادرات برای تبادلات بانکی صادرکنندگان ورود کنند گان ایجاد کنیم.

وی ادامه داد: متاسفانه در چند سال اخیر شاهد بخش نامه‌های خلق السامه و موازی کاری دستگاه‌های اجرایی بوده ایم، از طرفی هر کدام از وزارتخانه ها، ادارات و سازمان‌ها جزیره ای عمل می کردند و بر صادرات اثر زیادی گذاشت.

رضایی مشکل بازگشت ارز صادراتی و همچنین هزینه های گزاف حمل و نقل بین المللی و تاثیر آن بر قیمت تمام شده کالاها را از دیگر مشکلات مشکلات پیش روی صادرکنندگان برشمرد و گفت: یکی از رخدادهای ایجاد شده تحت تاثیر تحریم ها و شرایط کرونایی، افزایش هزینه‌های حمل و نقل لجستیک و بین المللی است به نحوی که طی ۶ ماه گذشته بیش از چند برابر قیمت کانتینرهای محصولات صادراتی در ایران افزایش یافت.

وی ادامه داد: تحت تاثیر تحریم‌ها در حال حاضر کشتیرانی های محدودی با ایران کار می کنند و به عنوان نمونه کشتیرانی مرسک که از بزرگترین کشتیرانی ها دنیا است دیگر با ایران کار نمی کند.

رئیس اتاق بازرگانی البرز گفت: در حال حاضر تحت تاثیر تحریم‌ها تنها با یکسری کشتیرانی های کوچک کار می کنیم که به دنبال سوء استفاده هستند و قیمت های بسیار بالایی از صادرکنندگان ایرانی دریافت می کنند.

وی در بخش دیگری در بحث تامین نیروی کار مورد نیاز صنایع استان گفت: بیش از ۲هزار واحد صنعتی در شهرستان اشتهارد مشغول به فعالیت هستند که احتیاج به تامین نیروی کار دارند.

رضایی در ادامه عنوان کرد: با افزایش ظرفیت ناوگان اتوبوسرانی باید حمل ونقل عمومی به منظور جابجایی نیروی های کارگری بخش صنعت میان کلاشهر کرج و اشتهارد تقویت شود. با این کار حجم بالایی از مشکلات پیرامون جذب نیروهای بیکار کرج هم با اشتغال آنها در صنایع اشتهارد رفع می شود.

کاسبی به عنوان خرید و فروش وام

خرید و فروش یا واسطه‌گری و دلالی تسهیلات بانکی پدیده مذمومی است که در سال‌های اخیر رواج یافته و موجب شده برخی به این کار روی آورند و کاسبی برای خود راه بیندازند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا، از دیرباز یکی از راههای تامین منابع مالی افراد جامعه برای خرید خانه، خودرو، ایجاد کسب و کار کوچک، ازدواج و موارد دیگر که افراد توان مالی را نداشته باشند، گرفتن وام است. اما گرفتن وام در شرایط فعلی بسیار سخت و دشوار است و باید هفت خان رستم را بگذرانی و حتی در بسیاری مواقع به دلیل مشکلات متعدد افراد قید گرفتن وام را می‌زنند.

اما در این بین برخی از این شرایط به نفع خود بهره می‌برند و با خرید و فروش وام کاسبی راه انداختند. این افراد با نفوذ در بخش‌های مختلف، تامین ضامن و دیگر شرایط تعیین شده برای اخذ وام، اقدام به خرید و فروش می‌کنند.

وام‌هایی رایگان، وام‌میران، آسان وام، ایران وام، دیجی‌وام، وام‌بلی، وام فوری، وام چی و غیره شرکت‌ها و وب سایت‌ها اسامی مشهور در بازار سیاه خرید و فروش وام هستند.

در این سایت‌ها انواع وام‌های بانکی همچون ازدواج، جانبازی، کارمندی، خودرو و مسکن با مبالغ مختلف موجود است. البته در این سایت‌ها ضامن کارمند رسمی، ضامن با جواز کسب و غیره نیز وجود دارد.

همانطور که ذکر شد در این سایت‌ها، انواع وام با مبالغ مختلف خرید و فروش می‌شود؛ از وام‌های کمتر از یکصد میلیون تا وام‌های میلیاردی برای انجام امور کوچک یا سرمایه‌گذاری‌های بزرگ.

مظنه خرید و فروش وام چقدر است؟

طی تماس با برخی فروشندگان وام مشخص شد، قیمت‌های فروش وام‌های مختلف متفاوت است. در این معاملات، وام‌های ازدواج ۷۰ میلیون تومانی به نرخ ۲۵ میلیون تومان و وام‌های ۱۰۰ میلیونی ازدواج هم با نرخ ۳۰ میلیون تومان فروخته می‌شود.

در برخی دیگر از موارد، افرادی که در بانک‌ها گردش مالی خوبی دارند امتیاز وام خود را به متقاضیان می‌فروشند. در این مورد ۲۰ تا ۲۵ درصد وام توسط خریدار به فردی که امتیاز وام را واگذار می‌کند، پرداخت می‌شود.

همچنین وام‌های قرض‌الحسنه بانک‌ها نیز به طور معمول با قیمت‌های توافقی فروخته می‌شود.

خرید و فروش وام قانونی است؟

خرید و فروش یا واسطه گری و دلالی تسهیلات بانکی، پدیده مذمومی است که در سال‌های اخیر رواج یافته است. در سال‌های گذشته بانک مرکزی بارها نسبت به پدیده مذموم خرید و فروش وام بانکی هشدار داده و این اقدام را غیرقانونی دانسته است.

بخشنامه ۲۴ شهریورماه ۱۳۸۹، اعلام کرده این اقدام ضمن آنکه آفات و دغدغه های فراوانی را در جامعه فراهم آورده، زمینه ساز تشکیک در خدمت رسانی صادقانه شبکه بانکی کشور و کارکنان آن شده است.

براساس این بخشنامه برای ایجاد محدودیت در این گونه فعالیت‌ها، بانک‌ها و موسسات اعتباری، موظفند جهت اعطای هر نوع تسهیلات بانکی، تعهدات لازم و کافی را از مشتریان خود به هر شکل، اعم از اعطای وکالت یا غیر آن اخذ کنند.

همچنین بانک‌ها و موسسات اعتباری باید به مشتری یادآوری کنند در صورت اطلاع از خرید و فروش تسهیلات بانکی یا انتشار آگهی‌های تبلیغاتی در این ارتباط، بانک و مؤسسه اعتباری نسبت به فسخ قرارداد اقدام و دریافت کننده را ملزم به بازگرداندن اصل و سود و خسارات ناشی از عملکرد خارج از قرارداد تا زمان تسویه خواهد کرد.

دو ماه بعد بانک مرکزی آئین نامه‌ای در حوزه پولی و بانکی کشور ابلاغ کرد که براساس آن انجام هرگونه تبلیغات درخصوص خرید و فروش تسهیلات بانکی، خرید و فروش انواع سپرده بانکی، خرید و فروش مجوزهای تأسیس و فعالیت موسسه پولی و بانکی ممنوع است.

بانک مرکزی در بخشنامه دیگری به شبکه بانکی توصیه کرد، نسبت به تقویت کنترل‌های داخلی و تشدید بازرسی‌ها اقدام مناسب انجام دهد و در صورت مشاهده هرگونه تخلفی که در این زمینه احیاناً از سوی برخی کارکنان خطاکار انجام می‌شود با قاطعیت و جدیت برخورد کند.

براساس ماده ۱۳ آیین نامه تبلیغات در حوزه پولی و بانکی کشور، هماهنگی، نظارت و تشخیص موارد تخلف از آیین نامه تبلیغات برعهده کمیسیونی به ریاست بانک مرکزی است.

در بند (ت) ماده ۱۴ قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه، علاوه بر اقدامات نظارتی انتظامی که بر مؤسسه پولی بانکی و اعتباری به عنوان سفارش دهنده تبلیغات اعمال می‌شود، چنانچه رسانه‌ها به عنوان سفارش گیرنده و ناشر تبلیغات از قوانین و مقررات تخطی کنند مستوجب جریمه نقدی تا ممیزان ۱۰ برابر هزینه تبلیغ است که به حساب خزانه داری کل کشور واریز می‌شود.

خریداران و فروشندگان وام متضرر اصلی

همان‌طور که ذکر شد دلالان و واسطه‌گران، عاملان اصلی در خرید و فروش وام هستند که در این معاملات کمترین ضرری به این افراد وارد نمی‌شود و به لحاظ قانونی نیز هیچ خطری این افراد را تهدید نمی‌کند و این افراد بدون اینکه اثری بر جای بگذارند، مبلغ واسطه‌گری را دریافت می‌کنند.

اصلی‌ترین مخاطره متوجه فرد دریافت‌کننده وام و اعطای کننده امتیاز به شخص متقاضی است، چرا که هرگونه تبعات ناشی از استفاده تسهیلات متوجه وام گیرنده است و وی باید پاسخگوی قانون باشد و حتی این امکان وجود دارد که در دام مواردی همچون پولشویی و سایر اقدامات سودجویانه از این قبیل گرفتار شود.

تسهیلات پرداختی بانک‌ها و موسسات اعتباری در شهریور ۱۴۰۰

براساس آخرین آمار اعلامی از سوی بانک مرکزی، در شهریورماه امسال بانک‌ها و موسسات اعتباری ۲۸ هزار و ۷۷۹ هزار میلیارد ریال، بانک‌های تجاری چهار هزار و ۳۶۹ هزار میلیارد ریال، بانک‌های تخصصی چهار هزار و ۱۶۷ هزار میلیارد ریال و بانک‌های غیر دولتی و موسسات اعتباری ۲۰ هزار و ۲۴۲ هزار میلیارد ریال پرداخت کردند.

یادداشت

قانون خوب برای خانه‌خالی

طراحان «قانون بد» برای مقابله با ملاکی در کشور، ۷ سال پس از «بازدهی صفر» قانون مالیات بر خانه‌های خالی حالا مدعی شده‌اند «قانون خوب باید اجرای خوب داشته باشد وگرنه به سرانجام نمی‌رسد.»

باور اینکه، «سیاستگذار دوست دارد خیلی زود میلیون‌ها آپارتمان منجمد را از طریق یک سیاست ضمدعالی، وارد بازار مصرف کند اما کار جلو نمی‌رود» خیلی سخت است. با این حال اگر مشخص شود به عنوان فرضیه اول «برخی از سیاستگذاران، فضای سیاستگذاری را کلاس درس و کارآموزی تصور کرده‌اند و الگوهای رایج در دنیا را بلد نیستند» یا در قالب فرضیه دوم «دست‌هایی از جمعیت ملاک در کار سیاستگذاری اعمال نفوذ می‌کند تا آن اتفاقی که باید رخ دهد، نیفتد»، در این صورت است که می‌توان به حل مساله تورم مسکن یک‌بار برای همیشه امیدوار شد.

سال ۹۴ مصوب شد از «خانه‌های خالی». نوعی مالیات با عنوان «مالیات بر خانه‌خالی» دریافت شود اما دو سال بعد از عدم‌اجرای این قانون، معاونت اقتصادی وزارت اقتصاد در گزارشی درون‌سیستمی به آسیب‌شناسی این ماجرا پرداخت به‌طوری که چکیده آن نشان داد، به علت فراهم نبودن بانک اطلاعاتی قابل استناد از موقعیت، تعداد و مشخصات خانه‌های خالی و همچنین نرخ پایین مالیات بر خانه‌خالی، این قانون قابلیت اجرا ندارد.

با این حال، سال ۹۸ متولی مسکن با علم به این گزارش رسمی که به صراحت از «خطای سیاستگذاری» خبر داده بود، اجرای همان قانون فاقد قابلیت اجرایی را با راه‌اندازی یک سامانه با عنوان «سامانه املاک و اسکان» استارت زد به این امید که دولت بتواند با اخذ مالیات از مالکان خانه‌های خالی جلوی «سفته‌بازی، ملاکی و هر فعالیت محرک جهش قیمت مسکن و ضربه‌زن به قدرت خرید خانه‌دارای‌ها» را بگیرد.

یکسال بعد یعنی در پاییز سال ۹۹ باز هم بعداز ناکامی در «شناسایی خانه‌های خالی از طریق سامانه»، این بار مجلس که قانون سال ۹۴ را تصویب کرده بود، وارد ماجرا شد و قانون مالیات بر خانه خالی را به زعم خود اصلاح کرد.

نسخه جدید این قانون دو تفاوت با نسخه ۹۴ دارد که هر دو «ادامه همان بیراهه مالیاتی و البته معاف کردن یکسری ملاک از پرداخت مالیات احتمالی» است. در این نسخه، نرخ مالیات ۶ برابر شده است؛ اما این همه تغییرات نیست.

در قانون فعلی «اخذ مالیات از مالکان خانه‌های خالی»، یک نفر که دارای صدر و فرزند است می‌تواند دو آپارتمان خالی از سکنه، یکی در شهر سکونت خود و دیگری در شهری دیگر که اسم آن را «اقامتگاه فرعی» گذاشته‌اند، داشته باشد و برای آن مالیات نپردازد.

صرف‌نظر از این «معافیت مشکوک»، آنچه اشکال اصلی قضیه است، «اصرار سیاستگذار بر دریافت مالیات انحرافی از جریان ملاکی» است آن هم در شرایطی که دنیا سال‌های سال است که با «مالیات اصلی» در بازار مسکن توانسته «پرسک خریدهای سرمایه‌ای (غیرمصرفی) زمین و مسکن را تا حد بازماندگی برای این نوع خریدها بالا ببرد» و بازار مسکن به عنوان بازاری که «گران‌ترین و ضروری‌ترین خرید خانوارها» را آنجا انجام می‌شود، از هجوم ملاکان در امان نگه دارد.

آن مالیات اصلی که مرتب در مقالات تحلیل‌ها و گزارش‌های «دنیای اقتصاد» به «سیاستگذار توصیه شده است، «مالیات سالانه بر املاک» است که کاملا برخلاف، «مالیات بر خانه خالی»، از همین امروز قابلیت اجرایی دارد و زودتر از هر سیاست دیگری می‌تواند «تاثیر مثبت بر کاهش جریان خریدهای غیرمصرفی ملک، پایان انجماد خانه‌های خالی، افزایش عرضه آپارتمان اجاره‌ای، کاهش قیمت مسکن و هزار و یک مورد دیگر» داشته باشد.

مالیات سالانه در دنیا با نرخ شناور ۳٪ - درصد تا نزدیک ۲ درصد از همه مالکان املاک مسکونی دریافت می‌شود؛ بنابراین نیازی به «حسای املاک، خوداظهاری مالکان» و اتفاقات تلخی که در این چند سال در این حوزه در ایران رخ داده است، نیست. این مالیات حتی اخیرا در چین که دولت آن کشور فقط به فکر عرضه انبوه بدون توجه به «یک فرآیند خانه خالی در چین» بود هم به اجرا درآمده است که اثر آن به شکل «کاهش قیمت خانه‌های نوساز پس از چند سال» و «افت حدود ۳۰ درصدی خرید خانه (خرید غیرمصرفی)» خیلی زود بروز پیدا کرده است.

دوشنبه شب در یک برنامه تلویزیونی، متولیان حوزه مسکن، مالیات و قانون‌گذاری در نشست مشترک، همگی از «به بن‌بست رسیدن قانون مالیات بر خانه خالی» خبر دادند؛ یعنی همین «مالیات فرعی با انحرافی» که اکنون برای چندمین بار شکست در این مسیر اثبات شد.

این قانون می‌گوید، وزارت راه و شهرسازی ابتدا باید خانه‌های خالی را از طریق اطلاعات شناسه‌هایی مثل آب و برق و گاز احصا کند، سپس به مالکان خانه‌هایی که خالی تشخیص داده شده است پیامک بزند تا وارد سامانه شوند و با خوداظهاری، خالی بودن آن را تایید کنند و در نهایت سازمان امور مالیاتی از این مالکان مالیات اخذ کند.

نتیجه این مدل سیاستگذاری پس از سال‌ها به اینجا ختم شده که از حداقل ۲ میلیون خانه خالی در کشور، فقط ۲۴۵۰ یعنی، ناکامی سیاستگذار در اجرای سیاستی که از اساس، «غیرقابل اجرا» و «ناکارآمد» است.

در این مقطع شاید بتوان امیدوار بود حالا که دولت و مجلس، به کارنامه مردود «مالیات بر خانه خالی» رسیده‌اند، بروند سراغ «مالیات اصلی» تا بیش از این مجبور به «پاسکاری مقصر به زمین یکدیگر» در نشست‌های جمعی نباشند.

یکی از طراحان «قانون مالیات بر خانه خالی» در نشست دوشنبه شب گفت: «قانون خوب، (همین قانون مالیات بر خانه خالی) اگر خوب اجرا نشود به سرانجام نمی‌رسد.»

این در حالی است که واقعیت کنونی نشان می‌دهد، «قانون بد» هر چقدر هم تلاش شود خوب اجرا شود، اصلا اجرایی نخواهد شد و باید رفت سراغ قانون خوب.»

مالیات بر خانه خالی، قانون بد و غیر اجرایی است که باید به فوریت با قانون خوب که همان مالیات سالانه است جایگزین شود و همه تجربیات جهانی هم فقط همین راه را نشان می‌دهد. بازار مسکن کشورها نشان داده، آن قانون خوب مالیاتی، بازار مسکن را به لحاظ «آلامنی برای ملاکان»، به نفع خانه‌دارها و مصرف‌کننده گارانتی می‌کند.

فریدقدیری
Alborz.payam@gmail.com